

ת"פ 67113/02/20 - מדינת ישראל נגד יצחק חי ביאזי, חסן עבד אלקאדר, שרון שיר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 67113-02-20 מדינת ישראל נ' ביאזי ואח'

4.12.2022

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. יצחק חי ביאזי

2. חסן עבד אלקאדר

3. שרון שיר

באת-כוח המאשימה: עו"ד שירה נתן (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשם 2: עו"ד יוסי זילברברג

החלטה - בעניין הנאשם 2

ביום 15.2.2022 הוגשה הודעת הצדדים שלפיה עניינו של הנאשם 2 (להלן - **הנאשם**) יסתיים בהתאם להסדר טיעון כאמור בהודעה. בדיון מיום 1.12.2022 הוצג הסדר הטיעון, הנאשם הודה בעובדותיו של כתב האישום המתוקן והורשע על-פי הודאתו בעבירת מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**).

לאחר הרשעת הנאשם כאמור, התגלעה מחלוקת בשאלה אם ישנה הצדקה להזמנת תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן בעניינו של הנאשם. בכך עוסקת החלטה זו.

רקע וטענות הצדדים

2. בהתאם להודעה על הסדר הטיעון הוסכם כי כתב האישום יתוקן, הנאשם יודה בעובדותיו של כתב האישום המתוקן ויורשע על-פיו.

בעניין העונש הוסכם בין הצדדים כלהלן: המאשימה תעתור להשית על הנאשם תשעה חודשי מאסר בפועל, שאותם יישא בעבודות שירות, אם ימצא מתאים לכך, ואילו הנאשם יעתור לכך שעונשו יהיה מאסר בעבודות שירות, ללא הגבלת התקופה; על הנאשם יוטל קנס שלא יפחת מסך 100,000 ₪, בעוד הנאשם יוכל לטעות כי הקנס יהיה גבוה יותר אם תקופת המאסר בעבודות שירות תפחת מתשעה חודשים; סכום הקנס שייקבע ישולם בתשלומים, ייקבע כי במצב של אי עמידה בהם, יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מידי וכן ייקבע מאסר חלף הקנס; ייקבע עונש מאסר מותנה.

עמוד 1

3. לאחר הרשעת הנאשם ביום 1.12.2022 בהתאם להסדר הטיעון, ביקש בא-כוחו כי יוזמן בעניינו תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן. לטענתו, יש לכך חשיבות רבה מאחר שלדבריו, הוא נעדר ידע בנושא תוכן התסקיר. כמו כן, לאחר קבלתו בכוונתו לנסות למצות את המגעים עם המאשימה בעניין העונש שיושת על הנאשם. עוד הוסיף, כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות וכי נעשה מאמץ רב כדי לייתר את הצורך בשמיעת עדים ובנסיבות אלו, ישנה חשיבות רבה לתסקיר לעונש.

מנגד טענה באת-כוח המאשימה כי לנוכח ההסכמה שלפיה יושת על הנאשם מאסר בעבודות שירות, אין צורך בעמדת שירות המבחן בעניין חלופות טיפוליות-שיקומיות. אם התסקיר דרוש לשם פירוט נסיבותיו האישיות של הנאשם, כי אז הבאתו לפני בית המשפט יכולה להיעשות באמצעות בא-כוחו, שאף יוכל להציג מסמכים מתאימים, אם ימצא לנכון לעשות כן וכי אין הצדקה להטרחת שירות המבחן העמוס לעיפה.

4. בהחלטה שניתנה בתום הדיון נקבע כי חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות תוגש עד יום 28.12.2022. בעניין הנדון נקבע כי ההחלטה בשאלת הצורך בהזמנת תסקיר לעונש תינתן בנפרד.

דין והחלטה

5. אין מחלוקת בדבר יתרונותיו של התסקיר לעונש, המסייע לבית המשפט ללמוד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, בהיות שירות המבחן "גורם סטטוטורי הממלא תפקיד חשוב ביותר ומייעץ לבית המשפט עצות שמשקלן רב. בע"פ 4102/08 דירבאס נ' מדינת ישראל (10.12.2008) פסק השופט (כתארו אז) א' רובינשטיין כי שירות המבחן מהווה 'עיניים, אוזניים וגם קול הלב לבתי המשפט בבואם להחליט בדבר מעצר או עונש'" (ע"פ 8706/15 חמודה נ' מדינת ישראל (6.7.2016), כבוד השופט י' דנציגר, פסקה 19).

עם זאת וכידוע, חובת הגשת תסקיר המעוגנת בסעיף 38 בחוק העונשין, חלה רק בנסיבות אשר לא הוחרגו באכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964 ובכלל זה לגבי נאשם אשר במועד העבירה טרם מלאו לו 21 שנה. בכל מקרה אחר, כפי שנקבע פעמים רבות, לא חלה חובה להגשת תסקיר לעונש וכי שאלת ההצדקה להגשתו נתונה לשיקול דעת בית המשפט (ראו מתוך רבים: ע"פ 4626/20 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (4.4.2021), כבוד השופטת י' וילנר, פסקה 31; ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 12; רע"פ 8884/13 פלוני נ' מדינת ישראל (11.6.2014), כבוד השופט א' שהם, פסקה 13; רע"פ 4968/14 פייבושנקו נ' מדינת ישראל (17.7.2014), כבוד השופט ח' מלצר, פסקה 10(ב) (להלן - עניין פייבושנקו); ע"פ 508/12 חלואני נ' מדינת ישראל (29.7.2013), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 10).

אחד השיקולים שרשאי בית המשפט לשקול, הוא משאביו המוגבלים של שירות המבחן (ראו למשל, עניין פייבושנקו, שם). כך בדרך כלל וכך על אחת כמה וכמה בימים אלו שבהם שירות המבחן נתון בעומס חריג וקיצוני המקשה עליו לעמוד בהגשת תסקירים תוך פרק זמן סביר, אף במצבים שבהם ישנה חובה להגשת התסקיר או שהנאשם עצור.

6. לפני כשבועיים פורסמו "המלצות הביניים של הצוות בנושא קיצור משכי הזמן להגשת תסקירי שירות מבחן (נובמבר 2022)", בראשות כבוד השופט אביטל חן, נשיא בתי המשפט הקהילתיים. על-פי האמור שם - כפי שאף ידוע לנו זה זמן רב - תסקירים לעונש בעניינם של נאשמים שאינם עצורים, מוגשים ברחבי הארץ בממוצע תוך תשעה חודשים. במחוז ירושלים, נדרש פרק זמן בין תשעה לאחד-עשר חודש (שם, עמ' 9).

המלצות הביניים כללו המלצות בתחומים שונים (לרבות בתחום כוח האדם של שירות המבחן ועוד). במסגרת זו לא ראינו צורך להידרש אל כל האמור במסמך ההמלצות החשוב מאד האמור, אך כן ראינו לנכון לתת משקל של ממש להמלצותיו. ההמלצה הראשונה בעניין תסקירים לעונש, הנוגעת לנסיבות דוגמת הנסיבות הנדונות, היא כלהלן (שם, עמ' 19):

"הסכמה בין הצדדים או מחלוקת מצומצמת - בדומה להמלצה בהקשר של תסקירי מעצרים, גם בתסקירים לעונש מוצע שכלל, במקרים בהם אין חובת תסקיר והתביעה וההגנה הגיעו להסכמה מלאה (הסדר טיעון סגור), או שהמחלוקת ביניהם מצומצמת, לא יופנה הנאשם לשירות המבחן והצדדים יטענו בפני בית המשפט לעונש. מוצע כי במסגרת הבחינה לתיקון האכרזה, כמפורט בסעיף 5 מטה, תיבחן גם האפשרות של קיומה של הסכמה או מחלוקת מצומצמת כאמור, תיקבע כסייג לחובת התסקיר במסגרת האכרזה".

7. לא נמצאה כל הנמקה שלא לאמץ את ההמלצה האמורה במלואה. לפנינו נסיבות שבהן הסדר הטיעון כלל הסכמה כמעט מלאה, תוך הותרת מחלוקת מצומצמת בלבד בעניין משך עבודות השירות שיושגו על הנאשם ובעניין סכום הקנס. כך בעוד שבעניין עבודות השירות הוסכם כי המאשימה תעתור להשתתף בתקופה המרבית (תשעה חודשים), ואף בעניין הקנס נקבע הסכום המזערי המוסכם.

בנסיבות אלו, לנוכח כלל הנושאים שעליהם הסכימו הצדדים, בהתחשב בהמלצות האמורות ובמשך הזמן הממושך מאד הדרוש לשם הגשת תסקיר לעונש, לא נמצאה כל הצדקה להורות לשירות המבחן להגיש תסקיר לעונש בעניין הנאשם. חזקה על בא-כוחו כי יוכל להציג לבית המשפט את כלל נסיבותיו, לרבות באמצעות מסמכים.

8. **ישיבת טיעונים לעונש בעניין הנאשם 2 תתקיים ביום 17.1.2023 בשעה 14:00.**

המזכירות תודיע לבאי-כוח הצדדים.

ניתנה היום, י' בכסלו התשפ"ג, 4 בדצמבר 2022, בהיעדר הצדדים.

תמר בר-אשר,
שופטת